

POSTANOWIENIE

Dnia 28 stycznia 2021 r.

Sąd Najwyższy w składzie:

SSN Jan Majchrowski (przewodniczący)

SSN Mariusz Łodko

SSN Paweł Zubert (sprawozdawca)

po rozpoznaniu w Izbie Dyscyplinarnej w dniu 28 stycznia 2021 r.

na posiedzeniu bez udziału stron

w związku z sygnalizacją adwokata K. S.

w przedmiocie wznowienia postępowania zakończonego prawomocnym postanowieniem Sądu Najwyższego z 22 września 2020 r. w sprawie o sygn. akt II DSI 32/20,

na podstawie na podstawie 2 i 3 k.p.k. w zw. z art. 95n ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze (Dz.U.2019.1513 t.j.)

postanowił:

stwierdzić brak podstaw do wznowienia postępowania z urzędu;

UZASADNIENIE

Postanowieniem z 22 września 2020 r., sygn. akt II DSI 32/20, Sąd Najwyższy oddalił kasację obwinionego adw. K. S. od orzeczenia Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z dnia 15 czerwca 2019 roku, sygn. akt WSD (...).

W dniu 1 października 2020 roku do Sądu Najwyższego wpłynęło pismo adw. K. S. z dnia 28 września 2020 roku, określone jako „wniosek o uchylenie postanowienia z dnia 22 września 2020 r. wydanego w sprawie II DSI 32/20 w trybie art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej”. Jego autor wniósł o skierowanie do innej Izby, niż Izba Dyscyplinarna wniosku o uchylenie w trybie

art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej postanowienia z dnia 22 września 2020 r. w sprawie o sygn. akt II DSI 32/20, wskazując, że rozstrzygnięcie to zostało podjęte przez sąd niewłaściwie obsadzony.

Zarządzeniem z 9 października 2020 r. wezwano obwinionego do sprecyzowania czy pismo z 28 września 2020 roku stanowi wniosek o wznowienie postępowania zakończonego postanowieniem Sądu Najwyższego z dnia 22 września 2020 r. w sprawie o sygn. akt II DSI 32/20, którym oddalono kasację wniesioną na orzeczenie Wyższego Sądu Dyscyplinarnego Adwokatury z 15 czerwca 2019 r., sygn. akt WSD (...), czy też środek odwoławczy w postaci zażalenia na wskazane postanowienie Sądu Najwyższego z 22 września 2020 r. w sprawie o sygn. akt II DSI 32/20.

W odpowiedzi, pismem z 9 listopada 2020 roku, adw. K. S. wskazał, iż podstawą uchylenia postanowienia Sądu Najwyższego z 22 września 2020 r., sygn. akt II DSI 32/20, w jego ocenie niezgodnego z prawem Unii Europejskiej, jest przepis art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej, który winien być stosowany przez sądy krajowe na podstawie art. 90 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej. Nadto, powołując się na treść uchwały Sądu Najwyższego z 23 stycznia 2020 r. w sprawie o sygn. BSA-I-4114-1/20, obwiniony podniósł zarzut nienależytej obsady sądu w rozumieniu art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k. Autor pisma wniósł o rozpoznanie go w oparciu o przepisy o wznowieniu postępowania, wskazując jednocześnie, iż winien być on merytorycznie rozpoznany w oparciu o przepisy Unii Europejskiej i z pominięciem przepisów prawa krajowego, które są ze wspomnianymi sprzeczne. W sytuacji stwierdzenia braku podstaw do wznowienia postępowania wnioskodawca za właściwe wskazał procedowanie w trybie art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej.

Sąd Najwyższy zważył, co następuje.

Wznowienie postępowania sądowego zakończonego prawomocnym orzeczeniem może nastąpić wyłącznie na podstawie ściśle określonych przesłanek,

przy czym katalog okoliczności otwierających drogę do wystąpienia z wnioskiem o wznowienie postępowania zawierają przepisy art. 540 k.p.k., art. 540a k.p.k., art. 540b k.p.k. oraz 542 § 3 k.p.k., stosowane odpowiednio w postępowaniu dyscyplinarnym wobec adwokatów na podstawie art. art. 95n ustawy z dnia 26 maja 1982 roku Prawo o adwokaturze.

Zgodnie z art. 542 § 1 k.p.k. wznowienie postępowania może nastąpić na wniosek lub z urzędu, przy czym postępowanie wznawia się z urzędu jedynie w sytuacji zaistnienia jednego z uchybień wymienionych w art. 439 § 1 k.p.k. (z ograniczeniem co do kierunku wznowienia wynikającym z przepisu art. 542 § 3 k.p.k.). Należy wyraźnie podkreślić, że ustawodawca nie przewidział uprawnienia strony do złożenia wniosku o wznowienie postępowania, z powołaniem się na bezwzględne przyczyny odwoławcze, a wniosek złożony w tym trybie powinno się traktować jako sygnalizację potrzeby rozważenia przez sąd możliwości wznowienia postępowania z urzędu (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 19 listopada 2009 r., SNO 71/09, LEX nr 1288980). Nie jest on jednak wiążący dla sądu i nie inicjuje postępowania o wznowienie (zob. wyrok Sądu Najwyższego z 5 czerwca 2013 r., III KK 286/12, LEX nr 1347870).

W nawiązaniu do treści pisma adw. K. S. warto także podkreślić, że w orzecznictwie Sądu Najwyższego nie budzi wątpliwości, iż nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie w rozumieniu przepisu art. 544 § 2 k.p.k. postanowienie, którym Sąd Najwyższy oddala kasację. W takim bowiem układzie procesowym nie dochodzi do naruszenia prawomocności orzeczenia, które zostało kasacją zaskarżone (zob. w szczególności postanowienia SN: z 12 kwietnia 2001 r., III KO 53/99, OSNKW 2001, z. 7-8, poz. 87; z 27 czerwca 2001 r., III KO 115/00, OSNKW 2001, z. 9-10, poz. 83, z dnia 5 lipca 2007 r., V KO 15/07, R-OSNKW 2007, poz. 1564, z 25 listopada 2010, V KO 87/10, Lex nr 844186; z 20 listopada 2012 r., II KO 57/12, Lex nr 1228547).

Przechodząc do zasygnalizowanej przez adw. K. S. potrzeby wznowienia prawomocnie zakończonego postępowania z uwagi na zaistniałą bezwzględną

przyczynę odwoławczą określoną w art. 439 § 1 pkt 2 k.p.k., stwierdzić należy, iż w niniejszej sprawie brak jest podstaw do wznowienia postępowania z urzędu.

Przed wszystkim zaistnienie przyczyny wznowienia postępowania autor sygnalizacji dostrzega na etapie postępowania kasacyjnego, a jak już wyżej wskazano postanowienie Sądu Najwyższego o oddaleniu kasacji nie jest orzeczeniem kończącym postępowanie sądowe w rozumieniu art. 544 § 2 k.p.k. Ponadto, w odniesieniu do powołanej w treści pisma adw. K. S. uchwały składu połączonych Izb Cywilnej, Karnej oraz Pracy i Ubezpieczeń Społecznych Sądu Najwyższego Sądu Najwyższego z dnia 23 stycznia 2020 r. wskazać należy, iż najpierw postanowieniem z dnia 28 stycznia 2020 r., sygn. akt Kpt (...) (M.P.2020.103), Trybunał Konstytucyjny nakazał wstrzymać jej stosowanie od dnia wydania, a następnie wyrokiem z 20 kwietnia 2020 r., w sprawie sygn. akt (...) (M.P.2020.376 z 21 kwietnia 2020 r.) orzekł o niezgodności powyższej uchwały z art. 179, art. 144 ust. 3 pkt 17, art. 183 ust. 1, art. 45 ust. 1, art. 8 ust. 1, art. 7 i art. 2 Konstytucji Rzeczypospolitej Polskiej, art. 2 i art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej (Dz. U. z 2004 r. Nr 90, poz. 864/30, ze zm.) oraz art. 6 ust. 1 Konwencji o ochronie praw człowieka i podstawowych wolności, sporządzonej w Rzymie dnia 4 listopada 1950 r., zmienionej następnie Protokołami nr 3, 5 i 8 oraz uzupełnionej Protokołem nr 2 (Dz. U. z 1993 r. Nr 61, poz. 284, ze zm.). Wydanie tych dwóch orzeczeń przez Trybunał Konstytucyjny adw. K. S. w swoim rozumowaniu zupełnie pominął.

Odnosząc się natomiast - jedynie na marginesie - do podstawy wznowienia postępowania, której adw. K. S. upatruje w treści przepisu art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej stwierdzić należy, że zapatrywanie to, jakkolwiek niezwykle oryginalne, jest całkowicie chybione. Wbrew twierdzeniu zawartemu w piśmie procesowym z dnia 28 września 2020 roku, art. 4 ust. 3 Traktatu o Unii Europejskiej w żaden sposób nie kształtuje samodzielnej podstawy wznowienia postępowania dyscyplinarnego i nie stanowi wystarczającej przesłanki do procedowania w tym przedmiocie.

Z tych względów Sąd Najwyższy postanowił jak w sentencji

